

(β) Να τραγουδήσετε το τραγούδι "Life is Life" του συγκροτήματος Opus: Life is Life

Am Dm G Am Dm G Am Dm

Na na na na na Na na na na na Na na na na

11 G Am Dm G Am Dm G G

na Na na na na na Life Na na na na na Life is

21 Am Dm G G Am Dm G G Am

life Na na na na na La la la la Life Na na na na na Life is life Na

30 Dm G Am F Dm G Am

na na na na 1. When we all give the po-wer we all give the best eve-ry mi-nute of an

38 F Dm G Am F Dm G

hour don't think a-bout the rest then we'll all get the po-wer you'll all get the best when

45 Am F G G Am

eve ry one givew eve-ry thing and every song eve-ry - bo - dy sings Life is Life

ΥΦΑΙΝΩ ΜΟΥΣΙΚΗ

Ενορχήστρωση

Να συνοδεύσετε το τραγούδι "Life is Life" με 2 ή 3 από τα πιο κάτω τετράμετρα μελωδικά οσινάτι:

The musical score is written in 2/4 time and consists of seven staves. The instruments are:

- Αυλός 1 (Horn 1)
- Αυλός 2 (Horn 2)
- Αυλός 3 (Horn 3)
- Αυλός 4 (Horn 4)
- Μεταλλόφωνα Ξυλόφωνα (Brass/Woodwinds)
- Ταμπουρίνο (Drum)
- Glockenspiel

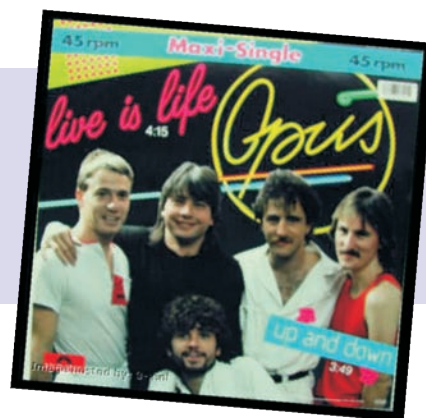

ΑΚΡΟΑΣΗ 1 Να ακούσετε με προσοχή το τραγούδι "Life is Life" του συγκροτήματος OPUS, για το οποίο δίνονται πληροφορίες στη συνέχεια και να αναγνωρίσετε τα οσινάτι.

Το ποπ/ροκ συγκρότημα OPUS δημιουργήθηκε το 1973 και τα μέλη του κατάγονται από το Graz της Αυστρίας. Το πιο γνωστό τους τραγούδι είναι το "Life is Life", το οποίο γράφτηκε στη δεκαετία του 1980.

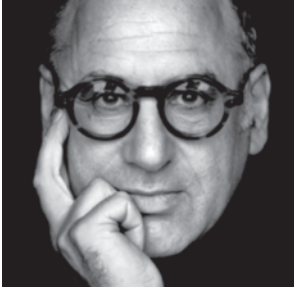
Το συγκρότημα OPUS αποτελείται από τους:

- Herwig Rüdisser (φωνή)
- Ewald Pflieger (κιθάρα)
- Kurt-Rene Plisnier (πλήκτρα)
- Günter Grasmuck (κρουστά)

ΑΚΡΟΑΣΗ 2 Να ακούσετε με προσοχή την πρώτη κίνηση από το έργο "Songs for Tony" για κουαρτέτο σαξοφώνων του Μάικλ Νάυμαν (Michael Nyman) και να αναγνωρίσετε τα αρμονικά/ρυθμικά/μελωδικά οστινάτι.

Songs for Tony, (για κουαρτέτο σαξοφώνων), Κίνηση I

Συνθέτης: Μάικλ Λώρενς Έντουαρντ Νάυμαν

(Michael Laurence Edward Nyman, γ. 1944)

Συνθέτης, πιανίστας, μουσικολόγος, περισσότερο γνωστός για τη μουσική του για ταινίες (π.χ. "The Piano"). Ο Michael Nyman γεννήθηκε στο Λονδίνο το 1944. Από νεαρή ηλικία έδειξε το ενδιαφέρον και την αγάπη του για τη μουσική και ιδιαίτερα για το πιάνο. Άρχισε να γράφει μουσική από τα 18 του χρόνια. Μελέτησε τη μουσική της εποχής μπαρόκ (Μπαχ) και κλασικισμού (Μότσαρτ) καθώς και τους

σύγχρονους συνθέτες (Καίιττ). Όταν βρισκόταν στη Νέα Υόρκη, δάσκαλός του υπήρξε ο δικός μας συνθέτης Μάνος Χατζιδάκις, ο οποίος τον επηρέασε στο δημιουργικό του έργο.

Το έργο γράφτηκε το 1992 και εκτελέστηκε για πρώτη φορά στην Ιταλία, από το κουαρτέτο Σαξοφώνων Απόλλων, τον Μάρτη του 1999. Πρόκειται για ένα έργο που δηλώνει την αγάπη του συνθέτη για το σαξόφωνο. Θα διακρίνουμε τα έντονα οστινάτι που επικρατούν σ' ολόκληρο το κομμάτι, καθώς και τη μελωδία που εκτελείται με δεξιοτεχνία από το Άλτο Σαξόφωνο. Ο Michael Nyman περιγράφοντας τη γένεση του έργου "Songs for Tony" λέει:

«Άρχισα να γράφω ένα έργο για κουαρτέτο σαξοφώνων, την παραμονή της Πρωτοχρονιάς του 1992. Νωρίς το απόγευμα της 5ης Ιανουαρίου του 1993 πληροφορήθηκα ότι ο φίλος και μάντζερ μου, Tony Simmons, είχε πεθάνει μετά από μια μακριά και ηρωική μάχη με τον καρκίνο. Αμέσως κάθισα και έγραψα τη μουσική που αποτέλεσε το τέταρτο τραγούδι για ένα "επικήδειο" κουαρτέτο. Διέγραψα τη μουσική που είχα συνθέσει προηγουμένως γιατί αποφάσισα να δώσω σε κάθε εκτελεστή του κουαρτέτου, με τη σειρά, μια δική του "άρια».

Songs for Tony Michael Nyman, 1993

Αρμονικά/ μελωδικά /
ρυθμικά οστινάτι

Soprano Sax. ff
 Alto Sax. ff
 Tenor Sax. ff
 Baritone Sax. ff
 S. Sax.
 A. Sax.
 T. Sax.
 B. Sax.

ΥΦΑΙΝΩ ΜΟΥΣΙΚΗ

Σαξόφωνο (Saxophone)

Ανήκει στην οικογένεια μουσικών οργάνων με μεταλλικό σωλήνα και επιστόμιο με μονή γλωττίδα, γι αυτό και κατατάσσεται στην οικογένεια των ξύλινων πνευστών. Η οικογένεια περιλαμβάνει οκτώ μεγέθη από τα οποία χρησιμοποιούνται, πιο συχνά, το άλτο και το τενόρο. Το Σαξόφωνο δημιουργήθηκε το 1848, από το Γερμανό κατασκευαστή οργάνων, Αδόλφο Σαξ. Ο μηχανισμός του είναι πολύπλοκος, όμως η χρήση του είναι σχετικά εύκολη. Το Σαξόφωνο χρησιμοποιήθηκε από κλασικούς συνθέτες, αλλά πολύ περισσότερο σε είδη μοντέρνας μουσικής όπως, pop, rock και ειδικά jazz μουσική από μεγάλους δεξιότεχνες, όπως ο Charlie Parker, John Coltrane, Sonny Stitt, Joe Henderson και άλλους.

ΑΚΡΟΑΣΗ 3 Να ακούσετε με προσοχή απόσπασμα από τη μουσική επένδυση του έργου "1492: Conquest of Paradise" (1492. Η κατάκτηση του Παραδείσου) του Βαγγέλη Παπαθανασίου και να αναγνωρίσετε το ρυθμικό οστινάτο.

1492. Η κατάκτηση του Παραδείσου (Conquest of Paradise)

Συνθέτης: Βαγγέλης Παπαθανασίου. Έλληνας διάσημος εκτελεστής και συνθέτης. Γράφει κυρίως ηλεκτρονική μουσική, αλλά στις συνθέσεις του χρησιμοποιεί και τρόπους γραφής αντίστοιχους με αυτούς της κλασικής μουσικής. Είναι γνωστός και απλά ως "Βαγγέλης". Σημαντική είναι η μουσική που έγραψε για τα κινηματογραφικά έργα "Chariots of Fire" (Δρόμοι της Φωτιάς - Βραβείο Όσκαρ), "Blade Runner" και "1492: Conquest of Paradise" (1492. Η κατάκτηση του Παραδείσου) και "Ελ Γκρέκο". Γεννήθηκε στο Βόλο το 1943 και άρχισε να συνθέτει στην ηλικία των 4 χρόνων. Σπούδασε στην Αθήνα κλασική μουσική, ζωγραφική και σκηνοθεσία. Σημάδευσε την ελληνική ποπ κουλτούρα της δεκαετίας του 1960. Από το 1975 ζει και εργάζεται στο Λονδίνο.

Το έργο. Το 1992 η εταιρεία Κινηματογραφικών Παραγωγών "Paramount Pictures" παρήγαγε την κινηματογραφική ταινία "1492: Η Κατάκτηση του Παραδείσου", για να τιμήσουν τα 500 χρόνια από το ταξίδι του Χριστόφορου Κολόμβου στο Νέο Κόσμο.

Β' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΥΦΑΙΝΩ ΜΟΥΣΙΚΗ 2α. Μουσικές σε πέντε τόνους 1

Σκοπός: Εκμάθηση της Πεντατονικής κλίμακας, του Μπορντούν και της συγκοπής.

Λέξεις Κλειδιά: Πεντατονική κλίμακα, μπορντούν, συγκοπή, κορ ανγκλέ, διπλή γλωττίδα, Άντονιν Ντβόρζακ, Συμφωνία του "Νέου Κόσμου".

Τραγούδι

Τραγουδήστε το νέγρικο τραγούδι "Λιλ Λάιζα Τζέιν" και εργαστείτε στο Τετράδιο Εργασιών.

Λιλ* Λάιζα Τζέιν Li'l* Liza Jane

Νέγρικο
Απόδοση στα Ελληνικά:
Μάρω Σκορδή

1. Έ - να κο - ρί - τσι α - γα - πώ Λιλ Λάϊ - ζα Τζέιν,
2. Εί - ναι απ' ό - λες πιο κα - λή Λιλ Λάϊ - ζα Τζέιν,
3. Ό - που πα - τά βλα - στούν αν - θοί Λιλ Λάϊ - ζα Τζέιν,
5 4. Ό - πουείν' η Λί - ζα π' α - γα - πώ Λιλ Λάϊ - ζα Τζέιν,
πέ - ρα μα - κρὰ στη Βαλ - τι - μό' Λιλ Λάϊ - ζα Τζέιν.
πιο ό - μορ - φη και πιο σο - φή Λιλ Λάϊ - ζα Τζέιν.
και κό - τες τρέ - χουν στην αυ - λή Λιλ Λάϊ - ζα Τζέιν.
9 εί - ναι για μέ - να σπι - τι - κό Λιλ Λάϊ - ζα Τζέιν.
13 Ω! Ε - λάϊ - ζα Λιλ Λάϊ - ζα Τζέιν.
Ω! Ε - λάϊ - ζα Λιλ Λάϊ - ζα Τζέιν.

*Li'l = little = Μικρή
Βαλτιμό' = Baltimo' = Βαλτιμόρη

ΥΦΑΙΝΩ ΜΟΥΣΙΚΗ

Εκτέλεση

Να χωριστείτε σε δύο ομάδες:

- (α) Η Α΄ ομάδα θα τραγουδά το τραγούδι "Λιλ Λάϊζα Τζέιν" ενώ, ταυτόχρονα, η Β΄ ομάδα θα τραγουδά ή/ και θα εκτελεί με μουσικά όργανα (αυλούς, μεταλλόφωνα, ραβδόφωνα) μια από τις πιο κάτω συνοδείες.
- (β) Οι δύο ομάδες αλλάζουν ρόλους.

Λιλ* Λάϊζα Τζέιν
Li'l* Liza Jane

Νέγρικο
Απόδοση στα Ελληνικά:
Μάρω Σκορδή

1. Ένα κορίτσι αγαπώ Λιλ Λάϊζα Τζέιν, πέρα μακριά στη Βαλτιμό' Λιλ Λάϊζα Τζέιν.

9. Ω! Ε-λάϊ-ζα Λιλ Λάϊ-ζα Τζέιν. Ω! Ε-λάϊ-ζα Λιλ Λάϊ-ζα Τζέιν.

- (γ) Να χρησιμοποιήσετε ξυλόφωνο ή μεταλλόφωνο, για να προσθέσετε το μπορντούν στη συνοδεία σας.

Μπορντούν

ΑΚΡΟΑΣΗ Συμφωνία αρ. 9 "Του Νέου Κόσμου" II Κίνηση: Largo Α΄ Θέμα
Συνθέτης: Άντονιν Ντβόρζακ (Antonin Dvořak) (1841-1904)

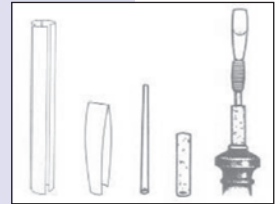
Ο **Άντονίν Ντβόρζακ** (Antonin Dvořak, Τσέχος, 1841 - 1904). Η μουσική του είναι επηρεασμένη από τη λαϊκή μουσική παράδοση της πατρίδας του της Τσεχίας και των άλλων κεντροευρωπαϊκών χωρών. Για τρία χρόνια (1892-1895) ο Ντβόρζακ ήταν ο Διευθυντής του Εθνικού Κονσερβατόριου της Νέας Υόρκης. Εκεί, μελέτησε τα νέγρικα τραγούδια και τη μουσική των Ινδιάνων και χρησιμοποίησε πολλά από τα χαρακτηριστικά τους στην περίφημη συμφωνία "Του Νέου Κόσμου", που έγραψε εκεί. Η 2η κίνηση της συμφωνίας είναι εμπνευσμένη από το ποίημα "Το τραγούδι του Χαϊάβαθα" του Λονγκφέλλου. Ο Χαϊάβαθα ήταν αρχηγός της φυλής των Ινδιάνων Ονοντάγκα και πιθανολογείται ότι έζησε μεταξύ 1100 μ.Χ. και 1500 μ.Χ. Ήταν ειρηνοποιός, προφήτης και πνευματικός αρχηγός. Το βασικό θέμα εκτελείται από το **αγγλικό κόρνο (κορ ανγκλέ)** και είναι βασισμένο σε πεντατονική κλίμακα.

Αγγλικό Κόρνο (Cor anglais)

Είναι ξύλινο όργανο με διπλή γλωττίδα, η οποία μπαίνει σε μεταλλικό σωλήνα, λυγισμένο προς τα πίσω.

Διπλή γλωττίδα

Μερικά ξύλινα πνευστά όπως το όμποε, το αγγλικό κόρνο και το φαγκότο, έχουν επιστόμιο από διπλή γλωττίδα, που αποτελείται από ένα φύλλο από καλάμι λυγισμένο στη μέση και στερεωμένο με τέτοιο τρόπο, ώστε να πάλονται ελεύθερα τα άκρα του, όταν ο αέρας περνά ανάμεσά τους. Η "τσάκιση" κόβεται και ελευθερώνονται τα δύο άκρα της γλωττίδας. Ο ήχος που παράγεται είναι ένρinos και χαρακτηριστικός.

Α΄ Θέμα από τη II κίνηση της Συμφωνίας αρ. 9 "Του Νέου Κόσμου"

Άντονίν Ντβόρζακ
(Antonin Dvořak,
1841-1904)

Largo ♩ = 52 (σε κλίμακα για μελέτη)

Προσέξτε! Οι δραστηριότητες ακρόασης και δημιουργικής εργασίας, σχετικές με το πιο πάνω έργο, θα γίνουν στο Τετράδιο Εργασιών.

ΥΦΑΙΝΩ ΜΟΥΣΙΚΗ

Το πιο κάτω τραγούδι είναι ένα πολύ παλιό γιαπωνέζικο τραγούδι και είναι ένας ύμνος στην κερασιά. Η δεύτερη στροφή είναι πιο παλιά και πιο παραδοσιακή από την πρώτη. Αυτή η μελωδία φαίνεται να είναι βασισμένη σε κλίμακα με 5 νότες: Ντο, Μι, Φα, Λα, Σι.

SAKURA*

Γιαπωνέζικο τραγούδι

Απόδοση στα Ελληνικά:
Μαρία Κουτσουπίδου
Μάρω Σκορδή

1.Sa-ku - ra Sa - ku - ra μπου μπου-κιά - ζει ό - λ'η - γη με αν-θούς της
2.Sa-ku - ra Sa - ku - ra ό - λ'η πλά - ση σαν αν - θεί χρώ - μα - τα και
3.Sa-ku - ra, Sa - ku - ra, ya yo i no so ra - wa mi - wa ta su

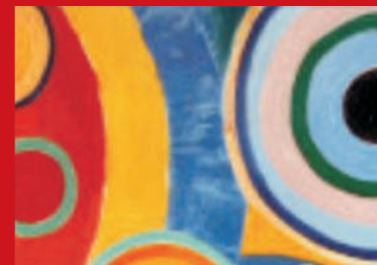
6
κε - ρα - σιάς θαύ - μα θεί - ας ευ - ω - διάς ά - νοι - ξη χα - ράς για - μας
μω - ρω - διές είν' πα - ντού στις γει - το - νιές κια' - να - σταίνουν τις καρ - διές
11
ka gi - ri ka su mi ka ku mo - ka mi o i zo i zu - ru

Sa - ku - ra, Sa - ku - ra άν - θη ροζ λευ - κά.
Sa - ku - ra, Sa - ku - ra άν - θη ροζ λευ - κά.
i za ya i za ya mi ni γυ - ka υ.

*Sakura = τα λουλούδια της κερασιάς.

Β' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΥΦΑΙΝΩ ΜΟΥΣΙΚΗ 2β. Μουσικές σε πέντε τόνους

Σκοπός: Εκμάθηση της Πεντατονικής κλίμακας, των φθόγγων Ντο, Μι και Φα, της αξίας του μισού και του παρεσιγμένου μισού και Μπορντούν.

Λέξεις Κλειδιά: Γκονγκ, μεταλλόφωνο, ξυλόφωνο, τσελέστα, Κλωντ Ντεμπυσύ, "Το ναούρισμα του Jimbo", Ιμπρεσιονισμός, Μωρίς Ραβέλ, "Η ασχημούλα πριγκίπισσα των παγόδων" (Η μάνα μου η χίνα)

Τραγούδι

Να τραγουδήσετε το Σκοτσέζικο τραγούδι "Στο νησί της Αϊόνα" (Iona boat song).

Σύμφωνα με το μύθο, στα παλιά χρόνια, τραγουδούσαν αυτό το τραγούδι οι μοναχοί, ενώ μετέφεραν με βάρκα τους νεκρούς βασιλιάδες της Σκοτίας στο νησί της Αϊόνα (στις Εβρίδες), για να ταφούν.

ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΑΪΟΝΑ Iona Boat Song

Σκοτσέζικο
Απόδοση στα Ελληνικά:
Μαρία Κουτσουπίδου-Μάρω Σκορδή

$\text{♩} = \text{ca. } 56$

1. Σαν γλυ - στρού μεα - πα - λά, τρα γου - δού - με γλυ - κά, για να πας βα - σι -
2. Στους πα - τέ - ρες κο - ντά α - να - παύ σουε - λα - φρά. Η σπο - δός* σας θα

6
λιά στο νη - σί. Ω! κα - λέ μας ε - σύ, τη γα -
σμί - ξει βα - θιά. Ας κοι - μά - στε μα - ζι ώ - σπουη -

11
λή - νη ε - κεί στο νη - σί της Αϊ - ό - να θα βρεις,
μέ - ρα θα 'ρθεί και της Κρί - σης η ώ - ρα θαη - χεί.

*σποδός = τέφρα, σκόνη, χώμα.

ΥΦΑΙΝΩ ΜΟΥΣΙΚΗ

Αγγλικοί στίχοι

1. Softly glide we along,
Softly chant we our song
For a king who to resting is come.
O, beloved and best
We are faring out West
To the dear isle Iona, my home.

2. Calmly there shalt thou lie,
With thy fathers gone by,
Their dust mingled deep with thine own,
Ne'er again to awake,
Till the last dawn shall break
And the trump of the judgement is blown.

ΑΚΡΟΑΣΗ 1 "Στο νησί της Αϊόνα"

Πολλοί συνθέτες έκαναν ενορχηστρώσεις/ - εναρμονίσεις/ - επεξεργασίες δημοτικών μελωδιών στην πεντατονική. Ακούστε το Σκοτσέζικο τραγούδι "Στο νησί της Αϊόνα" σε μια χωρδιακή επεξεργασία του Σερ Χιου Ρόμπερτον (Sir Hugh Robertson). Προσέξτε ότι τη μελωδία τραγουδούν οι αντρικές φωνές, ενώ οι υπόλοιπες φωνές συνοδεύουν με κλειστό στόμα (bouche fermée).

Εκτέλεση

Οι πιο κάτω μελωδίες (σε κλίμακα για μελέτη) αποτελούν τα βασικά θέματα του κομματιού "Νανούρισμα του Jimbo" από το έργο "Παιδική Γωνιά" για πιάνο του Κλωντ Ντεμπυσί (Claude Debussy, Γάλλος, 1862-1918).

(α) Να χωριστείτε σε 4 ομάδες. Η κάθε μια ομάδα να επιλέξει μια από τις πιο κάτω μελωδίες και να την εκτελέσει. Οι μελωδίες να ακουστούν η μια μετά την άλλη.

Ομάδα Α

Ομάδα Β

Ομάδα Γ

Ομάδα 4

(β) Να εκτελέσετε τις τέσσερις μελωδίες, ταυτόχρονα, ως πιο κάτω:

ΑΚΡΟΑΣΗ 2 "Νανούρισμα του Jimbo" από το έργο "Παιδική Γωνιά", για πιάνο του Κλωντ Ντεμπυσί (Claude Debussy 1862-1918)

Συνθέτης: Κλωντ Ντεμπυσί (Claude Debussy. Γάλλος, 1862-1918). Ο κύριος εκπρόσωπος του Ιμπρεσσιονισμού. Χρησιμοποίησε συνηχίες που δεν χρησιμοποίησαν συνθέτες πριν απ' αυτόν και προσπαθεί να περιγράψει με τη μουσική του εικόνες και χρώματα.

Η Σουίτα "Παιδική Γωνιά" για σόλο πιάνο γράφτηκε το 1908. Ο Ντεμπυσί την αφιέρωσε στη Έμμα-Κλωντ, τη μικρή του κόρη (γνωστή ως Σιου-Σιου) που ήταν τότε 3 χρονών. Το "Νανούρισμα του Jimbo" είναι το δεύτερο από 6 μικρά κομμάτια που αποτελούν τη σουίτα "Παιδική Γωνιά". Είναι πολύ ήρεμο στο χαρακτήρα και ξεκινά από τις πολύ χαμηλές νότες του πιάνου. Ίσως ο Jimbo δεν είναι άλλος από τον Dumbo, το ελεφαντάκι.

Να ακούσετε απόσπασμα από το πιο πάνω έργο και να απαντήσετε στο Τετράδιο Εργασιών σας.

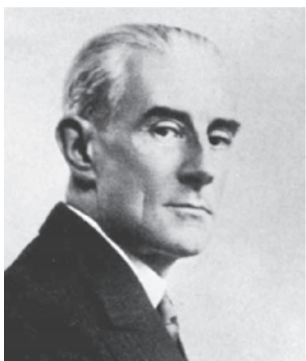

Ιμπρεσσιονισμός

Καλλιτεχνικό κίνημα στην Ευρώπη του τέλους του 19ου και αρχές 20ού αιώνα. Πήρε το όνομά του από τον πίνακα "Impressions, soleil levant" του Κλωντ Μονέ (Claude Monet). Η έννοια της διαμόρφωσης σχημάτων μέσα από φωτοσκιάσεις χωρίς τη χρήση περιγράμματος στη ζωγραφική, επηρέασε άμεσα και τη διαμόρφωση της μελωδικής δομής στους συνθέτες της εποχής.

ΑΚΡΟΑΣΗ 3 “Ασχημούλα, η πριγκίπισσα των παγόδων” από τη Σουίτα Μπαλέτου “Η μάνα μου η χίνα”, του Μωρίς Ραβέλ (Maurice Ravel, 1875-1937)

Η **Μάνα Χίνα** ήταν το πρότυπο της γυναίκας του χωριού, η οποία υποτίθεται ότι ήταν η πρώτη που άρχισε να διηγείται ιστορίες, ποιήματα και παραμύθια.

Συνθέτης: Μωρίς Ραβέλ (Maurice Ravel, Γάλλος, 1875-1937). Ο Μωρίς Ραβέλ γεννήθηκε στο Ciboure (Πυρηναία), από μητέρα Βάσκα και σπούδασε στο Παρίσι πιάνο και σύνθεση. Οι συνθέσεις του διεύρυναν και εμπλούτισαν το κίνημα του Ιμπρεσσιονισμού στη μουσική.

“Ασχημούλα, η πριγκίπισσα των παγόδων”. Στο κομμάτι αυτό ο Ραβέλ δημιουργεί μια ανατολίτικη εξωτική ατμόσφαιρα με τη χρήση πεντατονικών μελωδιών και άλλων κινεζικών στοιχείων. Το παραμύθι. Η Ασχημούλα ήταν μια πολύ όμορφη κινέζα πριγκίπισσα, την οποία καταρά-

στηκε μια κακιά μάγισσα και τη μεταμόρφωσε σε μικροσκοπική δράκαινα με πολύ άσχημη όψη. Επειδή η Ασχημούλα ντρεπόταν για την εμφάνισή της, κρύφτηκε σε ένα μακρινό κάστρο. Μια μέρα, συνάντησε ένα εξίσου άσχημο Πράσινο Φίδι, το οποίο ήταν στην πραγματικότητα ένας ωραίος πρίγκιπας που τον είχε, και αυτόν, καταραστεί η κακιά μάγισσα. Μαζί άρχισαν να περιπλανώνται για πολλά χρόνια, σε διάφορους τόπους. Τελικά, ναυάγησαν και οι δυο στο νησί των Παγόδων, του οποίου οι κάτοικοι ήταν μικροσκοπικά ανθρωπάκια από πορσελάνη και κρύσταλλο. Οι παγόδες ανακήρυξαν βασίλισσά τους την Ασχημούλα. Στην πραγματικότητα η χώρα των Παγόδων ήταν το βασίλειο του Πράσινου Φιδιού. Στο τέλος τα μάγια λύνονται, η πριγκίπισσα και ο πρίγκιπας παίρνουν την πραγματική τους μορφή και παντρεύονται.

Παγόδες

Είδος δημοφιλούς πορσελάνινης διακόσμησης το 18ο αιώνα στη Γαλλία. Παρίσταναν μικρά κινεζάκια, με αλλόκοτα πρόσωπα και ένα κινούμενο κεφάλι.

Ο Ραβέλ γράφει στην αρχή της κίνησης αυτής: « Ενώ η μικρή άσχημη πριγκίπισσα παίρνει το μπάνιο της, οι μικροί ιερείς και ιέρειες (παγόδες) της τραγουδούν και εκτελούν διάφορα μουσικά όργανα, ανάλογα με το μικροσκοπικό τους μέγεθος: όμποε και λαούτα κατασκευασμένα από τσόφλια καρυδιών, βιόλες από φλούδες αμυγδάλων κ.ά.»

Φύλλο Ακρόασης

1. **Θέμα Α.** Ακούγεται στο φλάουτο. (σε κλίμακα για μελέτη)

2. **Θέμα Β.** Η Ασχημούλα και το Πράσινο Φίδι αρχίζουν να χορεύουν ένα χορό. Σύνομα όλες οι παγόδες χορεύουν μαζί τους. (σε κλίμακα για μελέτη)

3. Το **Θέμα Γ** ακούγεται στο φλάουτο, στη τσελέστα και στην άρπα:
(σε κλίμακα για μελέτη)

4. Με το μακρινό άκουσμα των κόρνων οι χορευτές φεύγουν.
Η κίνηση τελειώνει με 4 συγχορδίες:

Αφού ακούσετε το κομμάτι "Ασχημούλα, η πριγκίπισσα των παγόδων" του Μωρίς Ραβέλ, να συμπληρώσετε τις εργασίες στο **Τετράδιο Εργασιών**.

Τσελέστα (celesta)

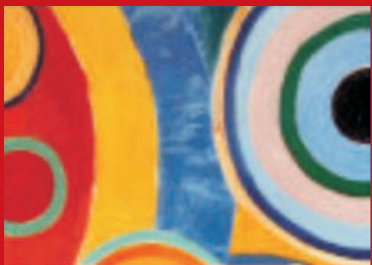
Είναι ιδιόφωνο όργανο και λειτουργεί με πληκτρολόγιο. Επινοήθηκε γύρω στα 1886 από το Γάλλο Auguste Mustel. Το εξωτερικό της θυμίζει μικρό όρθιο πιάνο, όμως, αντί χορδές έχει πλάκες από ένα μίγμα με πεπεσμένο υδράργυρο. Ένας ειδικός μηχανισμός συνδέει τα πλήκτρα με μικρά σφυράκια που κτυπούν τις πλάκες. Σε κάθε πλάκα αντιστοιχεί ένα νχείο που ενισχύει τον ήχο και τον κάνει πιο καθαρό και κρυστάλλινο. Παράγει ένα αγγελικό ήχο που μοιάζει με αυτόν του Γκλόνκεσπην.

Γκονγκ

Στρογγυλός μεταλλικός δίσκος με κύρτωμα στο κέντρο. Κρεμιέται από την κυρτωμένη περιφέρεια και έχει συγκεκριμένο τονικό ύψος. Κτυπιέται στο κέντρο, επάνω στο κύρτωμα.

Β' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΥΦΑΙΝΩ ΜΟΥΣΙΚΗ 3. Ανεβαίνω την σκάλα

Σκοπός: Εκμάθηση της κλίμακας της Ντο μείζονος, του τόνου και του ημιτόνιου.

Λέξεις Κλειδιά: Musical, κλίμακα, κλίμακα της Ντο μείζονος, τόνος, ημιτόνιο, μέτρο, tempo, andante, allegro, Ρίτσαρντ Ρότζερς, "Η μελωδία της ευτυχίας", Μπετόβεν, "Για την Ελίζα", Καμίγ Σαιντ-Σανς, "Πρόσωπα με μεγάλα αφτιά και Χελώνες" («Το Καρναβάλι των ζώων»), Ζακ Οφφενμπαχ, Καν-καν, "Ορφέας στον Άδη".

Φυσική/Ήχος

α) Να χρησιμοποιήσετε οκτώ μπουκάλια με νερό, για να σχηματίσετε την κλίμακα της Ντο Μείζονος. Για να το πετύχετε, να φυσάτε στο στόμιο των μπουκαλιών και να τα "κουρδίζετε" στις συγκεκριμένες νότες, προσθέτοντας ή αφαιρώντας νερό.

(β) Δύο ή τρία παιδιά να εκτελούν με φύσημα την κλίμακα της Ντο Μείζονος ενώ οι υπόλοιποι να τραγουδάτε ταυτόχρονα απαλά την κλίμακα (πρώτα σε αξίεσ μισού και ύστερα σε αξίεσ τετάρτου).

Κλίμακα (Σκάλα) Είναι μια σειρά από μουσικούς ήχους/ φθόγγους που ο αριθμός τους ποικίλλει από κλίμακα σε κλίμακα. Οι νότες κάθε μουσικής κλίμακας έχουν ένα συγκεκριμένο τρόπο διάταξης. Η διάταξη αναφέρεται κυρίως σε νηπτικές αποστάσεις, στις οποίες οφείλεται το μοναδικό άκουσμα κάθε κλίμακας. Διαφορετικές κλίμακες χρησιμοποιούνται από τους διάφορους λαούς ως βάση για τη δημιουργία της μουσικής τους. Υπάρχουν κλίμακες που στην παράδοση των λαών εκφράζουν χαρά, λύπη, περηφάνια, αυστηρότητα, μεγαλοπρέπεια, σεμνότητα κ.λπ.

Τραγούδι 1

(α) Να τραγουδήσετε το πιο κάτω τραγούδι "Η σκάλα της χαράς".

(β) Να τραγουδήσετε τις τέσσερις πρώτες φράσεις του πιο κάτω τραγουδιού "Η σκάλα της χαράς" με τις νότες (σολφέζ).

Η σκάλα της χαράς (Do-Re-Mi)

Από το μιούζικαλ "Η μελωδία της Ευτυχίας"
Μουσική: Ρίτσαρντ Ρότζερς
(Richard Rodgers)

ΝΤΟ η πρώ - τη στη σει - ρά ΡΕ α - κο - λου - θεί με - τὰ _____
 DOE a deer, a fe - male deer, RAY a drop of gol - den sun, _____
 9
 ΜΙ στην πρώ - τη τη γραμ - μή ΦΑ ό - λα, εί - ναι μια χα - ρά _____
 ME a name I call my - self, FAR a long long way to run, _____
 17
 ΣΟΛ πως θέ - λω ν'α - νε - βώ _____ ΛΑ α - κό - μα πιο - ψη - λά _____
 SAW a nee - dle pulling thread, _____ LA a note to fol - low SOL, _____
 25
 ΣΙ τρα - γού - δη - σε κι, ε - σύ _____ Ξα - ναρ - χί - ζου - μ'α - π'το ΝΤΟ _____
 TEA a drink with jam and bread _____ That will bring us back to DO. _____
 33
 ΝΤΟ ΡΕ ΜΙ ΦΑ ΣΟΛ ΛΑ ΣΙ ΝΤΟ
 DO RE MI FA SOL LA TE DO

ΕΝΟΡΧΗΣΤΡΩΣΗ Αφού χωριστείτε σε δύο ομάδες, να εκτελέσετε την πιο πάνω ενορχήστρωση, με όργανα τάξης: Η Α΄ ομάδα να τραγουδά το τραγούδι, ενώ η Β΄ ομάδα να εκτελεί τη συνοδεία. Στην επανάληψη να αλλάξετε ρόλους.

Μιούζικαλ (Musical). Είναι ένα μουσικό θεατρικό έργο που συνδυάζει μουσική, τραγούδια, διαλόγους, χορό. Το συναισθηματικό περιεχόμενο του έργου (χιούμορ, πάθος, έρωτας, θυμός), όπως και η υπόθεση μεταδίδονται μέσα από λέξεις, μουσική, κινήσεις και σκηνική παρουσίαση.

ΥΦΑΙΝΩ ΜΟΥΣΙΚΗ

Η **“Μελωδία της Ευτυχίας”** (**The Sound of Music**) είναι Μιούζικαλ του οποίου τη μουσική έγραψε ο Ρίτσαρντ Ρότζερς (Richard Rodgers, Αμερικανός, 1902-1979) και τους στίχους ο Όσκαρ Χάμμερσταϊν ο II (Oscar Hammerstein II, Αμερικανός, 1895-1960). Το έργο έγινε αμέσως μια από τις μεγαλύτερες επιτυχίες του κινηματογράφου και το 1965 σάρωσε όλα τα βραβεία Όσκαρ. Η υπόθεση εκτυλίσσεται στην Αυστρία του 1930, που είναι υπό γερμανική κυριαρχία (βλ. *Μάθημα 11 και 12, Βιβλίο Μαθητή*).

Συνθέτης. **Ρίτσαρντ Ρότζερς** (Richard Rodgers). Αμερικανός συνθέτης, που έζησε από το 1902-1979 και έγραψε περισσότερα από 900 τραγούδια και 40 μιούζικαλ για το Μπρόντγουαϊν (Broadway). Έγραψε επίσης μουσική για τον κινηματογράφο και την τηλεόραση. Είναι γνωστή η στενή συνεργασία του με το στιχουργό Όσκαρ Χάμμερσταϊν II (Oscar Hammerstein II).

Υπόθεση. Η υπόθεση διαδραματίζεται στην Αυστρία που είναι υπό Γερμανική κυριαρχία τη δεκαετία του 1938. Η Μαρία, δόκιμη σε μοναστήρι βρίσκει δουλειά ως γκουβερνάντα στο σπίτι του Captain Von Trapp, που είναι απόστρατος αξιωματικός του Ναυτικού και του οποίου η σύζυγος έχει πεθάνει. Τα επτά παιδιά του μεγαλώνουν με μεγάλη αυστηρότητα. Όταν φτάνει η Μαρία προσπαθούν να την εκμεταλλευτούν κάνοντας διάφορες ζαβολιές. Η Μαρία κερδίζει την εμπιστοσύνη και την αγάπη τους διδάσκοντας τη χαρά της ζωής και της Μουσικής. Η Μαρία παντρεύεται τον πατέρα τους, αλλά φεύγουν από την Αυστρία λόγω της εισβολής των Ναζί.

ΑΚΡΟΑΣΗ 1 Τόνοι και Ημιτόνια.

Προσέξτε το άκουσμα των ημιτονίων στα πιο κάτω παραδείγματα:

(α) στην αρχή του έργου **“Στην Ελίσα”** (Für Elise) του Λούντβιχ βαν Μπετόβεν (Ludwig van Beethoven):